

Українська бібліотечна асоціація

VIII Львівський міжнародний бібліотечний форум

«Бібліотек@: від ідеальної до ефективної»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

13-16 вересня 2017 року, м. Львів

Київ 2017

УДК 024 (063)

Л89

VIII Львівський міжнародний бібліотечний форум «Бібліотек@: від ідеальної до ефективної» : збірник матеріалів / Укр. бібл. асоц. ; редкол. : В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, В. В. Загуменна, І. О. Шевченко, Я. Є. Сошинська. – Електрон. вид. – Київ : УБА, 2017. – 70 с.

ISBN 978-966-97569-9-2

Наукове видання вміщує доповіді та виступи учасників міжнародної науково-практичної конференції – відомих науковців та фахівців, що представляють бібліотеки, вищі навчальні заклади, інформаційні установи, видавництва України, Литви, Хорватії, Польщі, Великої Британії, США.

У матеріалах збірника розкрито напрями діяльності бібліотек у контексті Глобальних цілей сталого розвитку, схарактеризовано перспективи та шляхи реалізації Програми адвокаційної діяльності УБА «Дієва бібліотека – успішна громада», розглянуто концепції і приклади ідеальних та ефективних бібліотек, приділено увагу питанням освіти і технологій, проаналізовано програми поповнення бібліотечних фондів, зацентровано увагу на професійних партнерствах і комунікаціях.

Рекомендовано до друку Президією Української бібліотечної асоціації, протокол №5 від 06 вересня 2017 р.

Редакційна колегія:

В. С. Пашкова, доктор історичних наук, доцент

О. В. Воскобойнікова-Гузєва, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник

В. В. Загуменна, кандидат педагогічних наук, професор

І. О. Шевченко, кандидат педагогічних наук, доцент

Я. Є. Сошинська, кандидат історичних наук, доцент

ISBN 978-966-97569-9-2

© Українська бібліотечна асоціація, 2017

© Автори, 2017

Зміст

Розділ 1. Бібліотеки в досягненні Глобальних цілей сталого розвитку.....5

<i>Шевченко І. О.</i> Шляхи реалізації Програми адвокаційної діяльності «Дієва бібліотека – успішна громада».....	5
<i>Загуменна В. В.</i> Перспективи реалізації програми Української бібліотечної асоціації «Дієва бібліотека – успішна громада» у контексті Глобальних цілей сталого розвитку.....	8
<i>Гордієнко А. І.</i> Бібліотека як індикатор соціокультурного життя суспільства.....	12
<i>Рабданова Л. В.</i> Роль бібліотек у забезпеченні гендерної рівності як необхідної умови сталого розвитку суспільства.....	16
<i>Гранчак Т. Ю.</i> Інформаційно-аналітичні продукти бібліотек у сприянні формуванню новинної грамотності користувачів.....	18
<i>Сошинська Я. Є.</i> Глобальний медіапростір: статистика і тренди.....	21

Розділ 2. Ідеальні та ефективні бібліотеки..... 26

<i>Керзюк О. В.</i> Британська Бібліотека як зразок (майже) ідеальної бібліотеки.....	26
<i>Тодорцев Хлача К.</i> Ідеальна бібліотека – місце, де людина відчуває себе як вдома.....	30
<i>Дубова Ю., Літашова А.</i> Бібліотека для «чайників», або як почати все з нуля.....	35
<i>Садова С. І.</i> Бібліотека ім. Т. Г. Шевченка Централізованої системи публічних бібліотек м. Краматорська Донецької обл. – ефективна бібліотека.....	39
<i>Герасюта Т. І.</i> Бібліотека – дружній простір для внутрішньо переміщених осіб: створення єдиного інформаційно-культурного простору для ВПО на прикладі бібліотеки м. Кам'янського Дніпропетровської обл.....	44

Розділ 3. Освіта і технології..... 47

<i>Воскобойнікова-Гузєва О. В.</i> Європейські магістерські програми – від промоції читання до управління цифровим контентом.....	47
<i>Сідлярєнко А. І.</i> Використання хмарних технологій для покращення академічної доброчесності.....	50
<i>Шумський О. І.</i> Цінність електронного архіву для користувачів університетської бібліотеки в умовах трансформації вищої освіти.....	52

Розділ 4. Професійні партнерства і комунікації..... 55

Степурін І. М. Програми поповнення бібліотечних фондів. Завдання і функції Українського інституту книги та співпраця з Українською бібліотечною асоціацією..... 55

Сошинська В. Є. Львівський бібліотечний форум як платформа професійної комунікації...59

Косачова О. О. Бібліотечна журналістика США на захисті прав людини: контент-аналіз онлайн-новин.....63

Терлецька О. О. Університетські бібліотеки України в Instagram..... 67

Розділ 3. Освіта і технології

УДК 023.5:378(4)

Воскобойнікова-Гузєва Олена Вікторівна

докт. наук із соціал. комун., с. н. с.

Київський університет імені Бориса Грінченка

Київ, Україна

ЄВРОПЕЙСЬКІ МАГІСТЕРСЬКІ ПРОГРАМИ – ВІД ПРОМОЦІЇ ЧИТАННЯ ДО УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВИМ КОНТЕНТОМ

Моніторинг змісту магістерських програм, що пропонуються колегами з європейських університетів, є одночасно необхідною умовою розвитку академічної мобільності студентів і викладачів вишів України та може слугувати орієнтиром для актуалізації магістерських, аспірантських та сертифікатних програм підготовки фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Досліджуючи структури провідних європейських університетів, що здійснюють підготовку фахівців інформаційно-бібліотечної справи [1], ми звернули увагу на переважно інформаційно-технологічне та медійне спрямування магістерських програм, але на такому фоні пропонуються і програми, орієнтовані на професійне навчання і підготовку у сфері керування бібліотечними колекціями, управління бібліотеками та інформаційними службами, промоції читання тощо.

Наприклад, факультет бібліотекознавства та документознавства Університету Барселони (<http://www.ub.edu/biblio/>) [2] пропонує різноманітну тематику магістерських програм на 2017-2018 рр. Так, магістерська *програма з бібліотечних колекцій і документальної спадщини* (<http://www.ub.edu/biblio/master-de-biblioteques-i-col-leccions-patrimonials/>) спрямована на підготовку в галузі управління й обробки бібліографічних та документальних ресурсів і має на меті підготовку фахівців, які володіють методами і процесами для створення, аналізу, управління й оцінки інформації. Потреба у підготовці таких фахівців є актуальною, оскільки бібліографічна та документальна спадщина відіграє ключову роль у збереженні та поширенні знань про культурну спадщину, популяризація якої є важливою частиною європейської культурної політики. Програма відкрита для випускників різних ступенів і заснована на міждисциплінарності.

Магістерська **програма з управління цифровим контентом** (<http://www.ub.edu/biblio/mgcd>) орієнтована на отримання знань, пов'язаних з документуванням процесів управління, обробки даних і дизайну інтерфейсу, сприяє розвитку компетенцій у напрямі командної роботи з іншими професіоналами, дає можливість аналізувати конкретну проблему або задачу і розв'язати проблему шляхом розробки і реалізації конкретного проекту. Актуальність пропозиції такої програми пов'язана зі збільшенням числа компаній, що займаються консалтингом і веб-архітектурою, дослідженням юзабіліті, доступності та управління веб-порталами, просуванням брендів в соціальних мережах, поліпшенням веб-позиціонування у пошукових системах, маркетинговими кампаніями в Інтернет. Крім того, збільшення потреби у посадах, що стосуються управління в інтранеті, управління документами і електронними спільнотами у якості веб-майстра, робить таких фахівців надзвичайно затребуваними. І це явище спостерігається на ринку праці як у середніх і великих компаніях, так і у науково-дослідних центрах і органах державного управління. Бібліотеки, архіви та музеї також потребують фахівців, здатних до реалізації та управління проектами з оцифрування документних ресурсів, управління цифровими документами та масивами, надання доступу до них користувачам, а також організації збереження цифрових ресурсів у довгостроковій перспективі.

Магістерська програма з **управління документацією та інформаційними ресурсами компаній** (<http://www.ub.edu/biblio/master-de-gestio-documental-i-informacio-a-les-emp/presentacio.html>) спрямована на підготовку фахівців, здатних планувати, проектувати, впроваджувати та монетизувати політику і документування систем управління та інформації про компанії. Метою програми є поєднання знань технологічних та організаційних методів, знань з документообігу та управління процесами, з виробництва та внутрішнього споживання інформації. Програма складається з двох курсів, кожен з яких може бути засвоєний магістрами окремо – управління документацією для підприємств та управління процесами для підприємств.

Магістерська програма з **управління бібліотеками та інформаційними службами** (<http://www.ub.edu/biblio/mgdbsi>) покликана забезпечити загальну підготовку професійно-орієнтованої спеціалізації випускників будь-яких інженерних і технічних спеціальностей у якості менеджерів (директорів) бібліотек та інших інформаційних установ. Програма також надає можливість випускникам, що спеціалізуються на інформації і документації та випускникам LIS, отримати особливу кваліфікацію, необхідну для керівництва та управління. Зміст програми орієнтований на здобуття майбутніми випускниками навичок з розроблення інформаційних систем управління, управління проектами, управління

людськими і фінансовими ресурсами в установах різних типів, як державних, так і приватних, управління якістю процесів, що забезпечують досягнення цілей, поставлених організацією.

Магістерська програма *шкільної бібліотеки та заохочення читання* (<http://www.ub.edu/biblio/master-de-biblioteca-escolar-i-promocio-./objectius-de-lensenyament.html>) спрямована на усіх, хто зацікавлений у цій сфері діяльності – вчителів, бібліотекарів і організаторів культурно-освітньої діяльності та інших фахівців. Програма забезпечує навчання найбільш ефективним способам організації і функціонування шкільних бібліотек як центрів навчальних ресурсів; вибору і використання книг для дітей і молоді; пошуку і відбору інформації, особливо мережевої; формам співпраці і культурного зв'язку з соціальним контекстом; використання нових технологій для цих цілей; розвитку соціальних проектів, які впливають на читацькі звички та вподобання населення.

Університет Барселони також пропонує сім різноманітних аспірантських програм, які реалізуються у співпраці Гільдії книготорговців Каталонії, Школи бібліотечних та інформаційних наук Університету і Каталонського інституту індустрії культури. Програми спрямовані на просування і сприяння читанню; розвиток наукових комунікацій; підготовку фахівців з документальної спадщини звукових та аудіовізуальних документів; історію книги та книгодрукування у контексті збереження документальної спадщини та дослідження колекцій; підготовку фахівців з контент-менеджменту у соціальних мережах; поглиблення знань зі створення анімованої графіки і кінематографічних візуальних ефектів; фахівців з підготовки документальних та новинних програм.

Як бачимо, орієнтири для магістерської підготовки різноманітні і охоплюють підготовку фахівців у сфері збереження документальної спадщини, управління інформаційними установами, документацією та інформаційними ресурсами, цифровим контентом, просування читання та медійної грамотності.

Джерела:

1. Воскобойнікова-Гузєва О.В. Європейські центри підготовки фахівців інформаційно-бібліотечної справи / О.В. Воскобойнікова-Гузєва // Удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки в умовах євроінтеграції: тези доповідей XIX Міжнародної науково-практичної конференції (25-27 трав. 2017 р.) / Білоцерківський інститут економіки та управління Університету «Україна»; за заг. ред. П. І. Юхименка ; наук. ред. Т. М. Косач. – Біла Церква, 2017. – С. 26–29.

2. Факультет бібліотекознавства та документознавства Університету Барселони [Electronic resource]. – Mode of acces: <http://www.ub.edu/biblio/>. – Title from the screen.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

VIII Львівський міжнародний бібліотечний форум

«Бібліотек@: від ідеальної до ефективної»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

13-16 вересня 2017 р., м.Львів

Електронне видання

Відповідальна за випуск Я. Є. Сошинська

Макетування, оформлення Р. Р. Лойко

Видавець:

ВГО «Українська бібліотечна асоціація»

04050, м.Київ, вул. Тургенєвська, 83-85

info@ula.org.ua

www.ula.org.ua